

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Schriften - Cod. St. Peter pap. 52

Cicero, Marcus Tullius

[S.l.], [1476]

M. Tullius Cicero: Laelius de amicitia c. 1-7

[urn:nbn:de:bsz:31-17439](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-17439)

Virtus Mutio Augure Scauola. mita uitate de C. helio
 suo Socero memorit' iocundeq; solebat V. ut dubitare illu
 in oi sermone appellare sapientem. Ego aut' apic ita dducto ad scauola
 supra uicili toga. ut quoad possem et uerret a senis luce nuq; disceder
 Itaq; mita ab eo prudet' disputa. breuiter z ymode dicta. memorie
 commendata. fieriq; studeba eis prudentia doctior. Quo mortuo. memet
 ad pontificem scauola stuli que vni ciuitati me. et ingenio z iusticia
 p'statissim' audeo dice. Sz de h' alias. Ut uideo ad augure. Tu sepe mita
 tu memi domi in emiciclo sedente ut solebat tu et ego es. vna et
 pauci admodu familiares. in eu simo; illu itide. qui tu fere erat oibz
 in ore. Memit' emi p'fatio aucte. et eo magis q' p. sulphicio utebatur
 mita. cu usq; p' capuali odio a C. pompeio. qui tu erat consul
 dissideret. quoru quictissime et amantissime uixerat. q'ta est hoim ut anni
 uario ut quela; Itaq; tu scauola cu in ea r'pas uicior' incidisset. exposuit
 nob sermone helij d'annicia habitu ab illo sermone et cu alto g'no
 C. famio marci filio pauca diebus p' motz affrican. Eio disputa
 f'ras memorie mandami q's m' h' libro exposui arbitrata meo.
 Quasi emi ipos nitroduxi loquiter ne inqua z inquit sepius me.
 poneret atz ut tamq; assentibus tota haberet sermo uideatur.
 Du emi sepe memi ageret d'annicia ut st'berit aliqd. dig' m' h'i
 res. tu om' ognicoe. tu una familiaritate uisa est. Itaq; facti
 no inuis ut p'dessim uicibus rogatu tuo. Sz ut in ratione maure
 facti. q' e' st'p'is adre d' senectute. ratione indupri sermone disputatz
 qz nulla uidebat' aprior p'sona. q' d' illa etate loqueret'. qua
 eis q' et diutissime senex fuisset. et in ipa senectute p' ceteros
 flourisset. Sic e' accepissim' apud maxie memorabile C. helij
 et p. scipionis familiaritate fuisse. ydonea m' h'i helij p'sona
 uisa est. q' d' annicia ea ipa differeret. q' disputata ab eo memi
 nisset scauola. Sena at' h' sermone p'omi in homi ueteri aut
 toritate. et cor' illustri p'lo uicisio q' pacto uidet' h'nc g'uitatis
 Itaq; sic affinoe m' d' u' p' mea leges. ut ratione no me loq' exultim;
 Sz ut tu ad senex d' senectute sic in h' libro auicissim' st'p'is d'
 annicia. Tu e' ratio locuto q' erat nemo fere senior tepibz illis
 nemo prudentior. Ut helij z sapies. Sic u. habitus e. et auicite
 gla exaltet. d' auic' lo'. Tu ueti paulo a me am' auitas. ledim ipm loq'

putes Ergo famig z El mutus ueniret ad soteru pp mote affricu
ab hys sermo orit Respondet leliqz qd to dispūto ē d'antia quō
legens tempm agnosces

Vt ista uera ut dicit leli nec em̄ melior uir fuit affricano
qsg nec elatior Sz existare debet om̄ actos ite ē uictos
Vni te sapiētē et appellat z existant. Eubeda h' mo rationi. Sz rō
L. oculū apud ptes meos appellatū sapiētē. Sz utqz. alio qdāmo
Aetilius q prudēs ēē in uice cūili putabā Cato q mtraz uerū usū
habebat. Astia eq z i senatu z i foro. ut pūsa prudēt. ut acta cō.
stant. ut respōsa acute pferēbat. pterea q cognō iā habebat
in senectute. Sapiētis. Te aut alio qdāmo nō sōlū nā z mōdo uozat
et studio z doctna ē sapiētis. Verū ite uolūte. sicut eruditi solent
appellare sapiētis. Quale nūqz ingēna tō reliq. Nam q sepe apt.
tant' eos q ista subtilis qer. i nūqz sapiētū nō hnt. Athenis vni
uozat' et cū quidē enā appellimē orato sapiētissimū iudicatū
Hanc ē sapiētia in te existant. ut oia tua in te posita dicit.
Quānosqz casz v'ute inferuēs putes. Itaqz ex me qē. credo ex te
h' scruola ut ex me. ut q nā pacto morte affricū ferat. Eozqz mag
q p'xū nomis tū inoztos D bruti augurū comēdadi tā ut afflet
inuenissēs. tu nō affuisti. q diligētissē semp illū dū et illud
nūqz s' dūc' eēt obue

Verū quid' C. leli. mtrū ut ē a famio dictū. Sz ego id respōdeo
qd' amādūti te dolo; q' accēper. tū stūm uici. tū cūissī. mote
ferre moderate. nec potuisse nō gnoueri. nec fuisse id huānitatē
tue. Cū aut i glegio nro nō affuisses. ualitudinē respōdeo cōc
nō mēstria fuisse

Ete quid' scruola z uere. Vlegz em̄ ab isto officio qd' l'p' usur.
pau' tū ualecē. adduci i gmodū meo debui. Vt ullo casu
creditor h' g'atū hōi posse g'igē. ut ulla mēmissio fiat offit; Tu
aut fami. qd' tānū actūmi mhi dicit q' tū ego nec agnosco n' postulo.
fatis amite. Sz ut n' iudis nō uite uiduas d' ratione. Aut em̄ nemo
qd' qd' mag' credo. aut si qsg. ille fuit sapiēs. Quō ut alia d' mtrā
mōtz s' l'v' m'it. Meminera pau'ū. uida; g'raū. s' n' g'pat' rationi
p'fecto z sperato uiro. Quāob' ratione anteponas. ne istū qd'
quē appello ut cū sapiētissī iudicat'. h' em̄ facta. illig dūta laudat'

De me ut ut iam in utroque loquar: sic habeo te; Ego si scipio dixerim me
 moueri negem: quia recte facta iudicant sapientes. Sed te moneo; moneor
 enim tali oratore amico. Quis ut arbiter non nunquam erit; ut confirmari pos-
 sit. non recte fuit; Sed non ego mediora; Moxque consolor. et maxime illo
 blatio quod ego errore carere: quo aurore discessu plerumque solent angere: Vixit
 mali accidisse scipio puto. mihi accidit si quod accidit. Suis enim in modis
 grauius angere non dicit sed se ipsum ornare est; Tu illo non quod negat autem
 esse perire. Vixit enim quam illo minime putabat. inuoluntate optare uellet.
 quod non adeptus est quod huius peras esse optare. Cui summa spe riuu. qua dicit
 iam pueri habebat: quoniam adolescentem incredibilem uirtute superauit.
 Cui consulatum petiuit nunquam est factus consul bis. primum in ipso iterum sibi suo ipse
 P. p. pene seruo. Cui duabus uerbis eueris inuicissis huius impio.
 non non pueria uerget fura bella delent; Quid dicit d' moribus facit
 de pietate inuicem. libertate inuicem. bonitate inuicem. iustitia in omni
 nota sunt nobis; Quia autem iustitiam caris fuit merore sumere inuicem e:
 Quid uixit pauore aurore accessio huius iurare potuisset. Sicut enim
 quis non sit grauius ut memi ratione aurore aurore inuicem e memi. et in
 sapioe differet. in aurore ea inuicem in qua est ut ual scipio; Quia
 obrem uita quod est ut fortuna ut grauius ut nihil possit aurore. Moxendi
 aut sensu reuerentia abstulit. Quo dicit motus distale e dictu. Sed
 quos suspicet uidet. No. ne in uis dicit. P. scipio ex uicem dicit quod
 in uita celeberrimos lenissimos quod uidet. illu dicit fuisse celeberrimos quo
 seruatu diuissis: in domum reducto ad uisum e a pueris quod est P.
 scipio e latinis pueris qua excessit uita ut e tam alto dignitate gradu
 ad supos uideat deos. pueris quod inferos uenisse. Vixit enim assentio e
 huius quod huius imp differet in uisum sit aurore inuicem. atq. oia morte delent;
 Plus ap me antiquore aurore ualeat. ut inuicem inuicem quod inuicem:
 tuis tam religiofa uita educit; Sed non fecissent quod si nihil ad
 eos pueris arbitrat. ut eorum quod in huius uita fuerit. inuicem quod grauius
 quod in quod delent e. tu flocebat. inuicem e pueris suis erudierit. ut eorum
 quod appollunet uerito sapientissis inuicem e. Cui non tu huius tu illud ut
 plerumque. huius huius aurore huius e diuissimos. huius e in uisum uerissis sit.
 uerissis in uisum patere. optimo quod e inuicem inuicem quod eppeditissis. quod de
 scipio inuicem. Cui quod huius pueris: pueris dicit an motem
 in et philo e manlig. aduicem. e alio plures. inuicem e scipio inuicem uicem
 inuicem. tuium differunt de P. p. Cuius disputatio fuit quod eorum

ferre de imbecillitate aures qui se in quiete pulsus exaffluente audisse dicebat.
Id si ita e ut optimi eiqs auy in morte euolet facile tamq ex custodia vin:
tibus corpis. cui sensum cursu ad Deos faciliore. fuisse q sapiom;
Quo circa merere h' eu encti uerore. ne inuudi mag q amiti sit
Simant illa uerore ut ide interitq sit aures z copo q. nec ulla sensus
maneat. ut nihil boni est in morte. sic certe nihil mali; Sensus em
amissis fit ide quasi uatq no est omnino. Que ee natu et nos gra:
demq et ger ciuitas du exit letabit. Quia obre cu illo qd ut sup duxi
actu optime est mecu inmodis que suad equig ut ps introceram
fit prius exire deuita. Sz recordare amicitie se fuor. ut beate uideat
uississe qe cu sapiome uiperum; Quo cu mihi quicta cura de V. p. et
de priuata fuit; Quo cu et domig fuit. z uultra. gnumis. et id inq
et omne uis amicitie. uoluntatu. et studiose. sententia. summa gfero
Itaq; uo tam ista me sapientie q mo famig gmederant fama dlatu:
falsa pferri. q qd amicitie nre medua spero fore sempurna; Id qe mag
mihi cordi est. qd epoidis stis uip tua aut qtuoz uoiant parca aurore
Quo igne sperare uideoz sapiom z lely amicitiaz posteritati nota fore;
Sicut quid leli ita nre e. Sz qm amicitie inuoz fecisti. z suq oiosi p gratu
mihi forez. spero ut scuelc. si que admodu siles d' uict' uobz q exie que:
eunt sic de amicitia disputat. Ad sentas quate existes q prepta des;
Ihi uo gratu euit atz idipm cu tuu age conaret famig anadutit
Quia obrem utqz nem gratu fuit
Eo uo no granaret si m' nre gfidem. Nam p'clara uet e et suq ut dixit famig
oiosi Sz qe ego su aut qe in me factas. Datoze ista e g'uctudo caqz g'ereq
ut hys pona de q'us de quo disputat subito. Magnu opz e g'ereq exera:
tione no pua. Quia obre q disputari d' amicitia pnt. ad eu uisco petat
qui ista pfitent. Ego uos hortari tu possu. ut amicitia oibz uobz suamis
anponat. Vbi est em tam nae aptu tam g'ucientis ad eos ul secudas
ul adulas. Sz h' p'mu sentio nisi in bonis amicitia ee no posse; V'ceq;
id aduun uelco ut illi q h' subtilig d'iffert fortasse uere. h' ad que; uia:
tatem paru. V'legant an quig vnu e bonu nisi sapietq. Sit ita sane;
Sz ea sapientia m'ptan q adhuc moelis nre g'etuz e. V'los aut ea q fut
mosu utaqz gnumi. no ea q fungut aut optant spectare debemq;
V'luq ego dicam. C. fabriciu. M. tuncu. T. cornelianu. quos sapi:
entes nuroze mei iudicabat. ad istoz uozna sapietes fuisse; Quare
sibi hant sapientie nome a iudicobz et obfaren; Concedat ut vni

boni fuerunt. ne id quod forent. Vexabant id nisi sapienti posse concedi
 Argamus i ut aiunt pigri minerva; Cui ita se gerit ita vivit ut fides
 eorum probat integritas. ut q̄ntas. Uberaliter. nec sit in eis vlla cupi-
 ditas. Ubido. audacia. Itaq; magis constantia ut h̄ fuerit in q̄s novam;
 Hos viros bonos ut haberi st. sic et appellandos putamus. q̄ assidunt
 quatuor bonis. natura optus bene vivendi dux; Sic enim in p̄p̄re
 videor ita natos esse ut in ois s̄actas quoda. Major at ut q̄sq; acc.
 Sed prime; Itaq; rures potior et p̄ peregrini. p̄m̄ q̄ alii; Tu h̄is
 enim n̄a ip̄a pepit amicitia. h̄ ea nō s̄at h̄ firmitate. V̄ laq; h̄ p̄stat
 amicitia p̄p̄tati. q̄ ex p̄p̄tate. Benivolentia tolli p̄t. ex amicitia nō p̄t;
 Sublata enim benivolentia. amicitia nō tolli. p̄p̄tate manet; C̄nta
 aut inis amicitie st. ex hoc intelligi magis p̄t. q̄ ex infita s̄actate
 suam ignis q̄ galeavit ip̄a nata. ita tracta res est. et adducta in
 angustū. ut ois caritas. aut in duos. aut in paucos ingeret;
 Tu enim amicitia nihil aliud. nisi ois divitiarū suarūq; reze
 cū benivolentia et caritate consensio. Qua quib; hant s̄iv an excepta
 sapia. quicq; melius s̄iv sit a d̄ys in ois lib; datū; Divitias
 alij p̄ponit. bona alij utilitudo; alij potentia. alij honores. utri
 et voluptates. Deluare quid est h̄ extremū; Illa at sup̄iora caduca
 et incerta posita nō tā in ois v̄is. q̄ in fortune temeritate; Qui
 at i v̄ite s̄iv bonū ponit p̄dare illi quidē arbitriū. S; h̄ ip̄a
 v̄is amicitia gignit. et gnet. nec sine v̄ite amicitia esse ullo pacto p̄t
 Jam v̄ite ex ois v̄ite vite. s̄iv magis n̄a n̄p̄tem. nec ea ut q̄da
 dotti v̄is magnificētia. metiam. utrosq; bonos eos q̄ h̄nt innumerū
 Paulos. Cathones. quos Scipios. philos. h̄ys q̄s vita q̄ta ē; eos aut
 amicitiam. q̄ ois n̄q; rep̄t; Tales i n̄t viros amicitia tātas
 oportunitates h̄t. q̄s n̄p̄ quo die; Principio q̄ p̄t esse vita vita l̄s
 ut ait ennis q̄ nō i mutua aīi s̄ivole a ḡquiescat. Quid dulcis
 q̄ t̄ne q̄ in oia audas sic loq; ut teū; Qui est fuitis tantis i p̄p̄re
 vobis nisi h̄es q̄ illis eque ut tu ip̄e gaudet; Adusas nō fecerit dif.
 ficiali est sine eo q̄ eas q̄is q̄ tu fecerit; Deniq; cetera res q̄ p̄p̄t;
 oportet se singulis singulis. Divitiis ut v̄are opes ut colare honores
 ut laudare. Voluptates ut gaudere. Valentudo ut dolore carere
 et numerab; fungare copis Amicitia est plurimū ḡtinet. q̄q; te
 vacitare. p̄sto ē. nullo loco excludit. n̄q; n̄p̄stina. n̄q; molesta ē
 Itaq; nō aq. nō igni. ut aiunt loq; p̄t h̄s v̄im q̄ amicitia; V̄ leg; ego n̄t

De vulgari. aut de mediocri. q̄ tu et ip̄a delat̄. et p̄d̄t. sed de vera et
 p̄f̄ta loquor. q̄lis corq̄ pauci norant̄ fuit; Vt et scindat res fac̄ h̄le d̄dio.
 res amicitia. et adu'sas p̄rens et ḡmunicans leuiores; Cūq̄ p̄tinas et
 maxias q̄ moditates aīa^a ḡtinat. tū illa minimū p̄stat oibz q̄d bona spe
 p̄h̄et in posterū; Vt et debilitari aīos a m̄d̄ pati. uer̄ est autū q̄ intuet̄
 tūq̄ exemplar aliq̄d intuet̄ sui; Quo ita et absent̄ affut̄ et ex̄tes ha.
 bundat. et in beilli valet. q̄d difficilis d̄ctu ē. mortui uiuūt; Tanto
 eos honos memoria d̄fidū. p̄sequit̄ aīore ex quo illoq̄ b̄a mors uidet̄;
 h̄re uita laudabil̄. Sed si ex̄m̄te ex̄ere nā leuiolere iūtoz nec do.
 nus ulla nec aq̄ cultz p̄maeb̄t; Ad si minḡ intelligi. q̄nta uis amicitie cō:
 uolūq̄ s̄t. ex̄ dissensionibz atz discordijs p̄cipi p̄t. Qui enī domus tam̄ stabit
 q̄ tam firma ciuitas s̄t. q̄ nō odys et d̄fidys fudis possit euerit̄. Ex quo
 q̄ntū bonis s̄t m̄ aīa^a iudicari p̄t. Argētum q̄dē doctū quēdā uirū eazm̄bz p̄t
 uaticinatu fecit. q̄ m̄ rex nā totoq̄ mūdo ḡhad. q̄q̄ mouent̄. ea ḡtra bere
 aīcīa. Dissipare discordia. atz q̄dē h̄ oēs m̄eles et intelligit̄ et rep̄at.
 Itaq̄ si q̄n aliq̄d officū optitit aīa^a in p̄t̄is. aut adēdus. a ḡmunicat̄is.
 quis ē q̄ id nō maxie effeat laudibz. Qui clamorē tota rāua m̄per
 t̄ hospit̄ et aīa^a m̄i. N. paruuū noua fabula. Cū ignorate rege uer̄
 ḡuist̄ ē. piladet se cō ḡuist̄ d̄ct̄ ut p̄ illo neraret; Ḡuist̄ aut
 ua ut cōt̄ ḡuist̄ se cō p̄b̄nerat̄. stantes plaudēbat in re fura; Quid
 arbit̄m̄ in uera facturos fuisse facile iudicabat ip̄a nā uisua cum
 ḡuist̄. q̄d ip̄i fūd nō possēt. id uer̄ in alio fieri iudicaret; Hactenus
 uideor̄ mihi de amicitia q̄d s̄ct̄uē p̄misse d̄ct̄; Si q̄ p̄ter ea sunt.
 ex̄do aut̄ cō m̄tra ab h̄ys si uidet̄ q̄ ista disputat̄ q̄ritote

D̄s at̄ at̄e p̄onḡ q̄q̄ et ab̄st̄ sepe q̄m̄ et audiri nō iūtoz equide
 sed aliud quoddā s̄lū or̄is tue

- Vm̄ maḡ id d̄ct̄s famm̄si m̄p̄ (scipionis mortis. n̄ ē de p̄ p̄ disputa).
 affuisse quat̄ t̄ pat̄is iusticie fuit cōn̄ acurata or̄is phili;
- + Ante id quid̄ fuit iusticia iustissio iūro defendē
- + Vid̄ amicitia. Vt̄ me facile ei q̄ ob̄ ea s̄ma fide ḡstantia iusticiaq̄ s̄t.
 nata maxie ḡt̄z rep̄t̄

Im̄ h̄ quidē ē aff̄er̄; Quid enī refert̄ q̄ me rāoē cogit̄. cogit̄ etc. Studys
 em̄ ḡnerozē p̄f̄cti in re bona. tū difficile est. tū nec equū quidē q̄sistere;
 S̄p̄s̄t̄ ē n̄ de aīa^a cogit̄i max̄ illud ḡsidand̄ uideri s̄let. ut̄n̄ p̄ter
 imbecillitatz atz inopia d̄fidēda s̄t amicitia. ut d̄and̄s recipiend̄isq̄ m̄it̄
 q̄d q̄s̄ p̄t̄ ip̄e possēt. id accip̄t̄ ab̄ alio. uicissiq̄ redd̄t. an̄ cōt̄ q̄dē p̄m̄ aīcīe;

Sed antiquior et pulchrior et magis a natura profecta et alia causa; Amor enim ex quo
 amicitia nascitur est: primum est ad benevolentiam quendam; Nam ut licet quibus ab his et
 propriis sepe: quod similitudine ratione colunt et observantur ipsius ratione. In amicitia autem nihil
 factum est nihil statum. et quod est. ut est. et voluntarium. Quia pro amicitia videtur
 nihil potius quam ab indignitate omnia amicitia. Apud autem magis aut quodam sensu
 amandi. quod cogitatione quantum res illa est voluntatem habundantia; Sed quod plus sit etiam
 in bestis quibus amicitiam primum. quod esse videtur. ut amant ad quodammodo ipsi. et ab eis ut
 amantur. ut facile corpe sensu appareat; Sed in homine multo est evidentius. Primum
 ex parte caritate quod est inter cognatos et parentes. quod divini nisi detestabili scelere non
 potest. Deinde in suis sensu existit amor. si aliquid nati sunt. et in moribus et
 non exequantur. quod meo quasi lumen aliquid profertur. et vultu profertur in deum;
 Nihil enim est virtute amabilis. Nihil quod magis allucinat ad diligendum. Quippe cum
 pro virtute et probitate et eos quod nunquam vidimus. quodammodo diligimus. Quis est qui fabricis
 et mure non cum aliquid benevolentia invidiam usurparet. quod nunquam videtur. Cui autem est qui
 Tarquinius superbius quod pro castum spiritum non adicit. Cum duobus duobus d'impio in
 Italia est Secretarii; Pueri et Ambale. ab alio pro probitate eius non nimis alios
 aures huius. Alterum pro crudelitate. semper in civitate odent; Quid si tanta vis
 profertur est ut ea ut in eis quod nunquam videtur ul quod magis in hoste diligamus. quod inveni
 est si in homine movetur. cum corpe quod in usu quodammodo est primum virtute. et invidiam
 profertur videtur. quod quod fuerit amor et benevolentia accepto. et studio profertur
 et gloriatur adiuncta; Quibus rebus ad illam primum motum aut et amore adhibetur
 admirabilis quodammodo et ardore benevolentie magnitudo; Quia si quod primum adhibetur:
 tollitur profertur ut sit pro que affertur quod aliquid desiderat. humiliter sane reliquit
 et minime quodammodo ut ita dicitur omnia amicitia. quod ex inopia aut invidiam. nata
 videtur. Sed si ita est. ut quodammodo minime ex dicitur in se. ita ad amicitiam est aptissimum
 Sed longe ista est. Ut enim sibi quodammodo quodammodo. et ut quodammodo magis virtute et sapientia.
 sic munus est ut nullo exeat suaque omnia in se ipso posita videtur. ita in amicitia ex
 perendis colendisque magis exaltat; Quid affertur in dicitur mei. Amine
 herede Ar me quibus illis. Sed ego quodammodo amicitiam virtute eius. ille vixissimum
 opprobriis fortasse nonnulla. quod de meo moribus habebat me dilexit. auxit
 benevolentia et gloriatur. Si quodammodo virtute et magne gloriatur sit. non sit in ab spe
 corpe tunc diligendi profertur; Ut enim benevolentia liberalisque suis. non ut exequatur gratias;
 Vixit enim benevolentiam fecerant. si non propositi ad liberalitate suis. sit amicitia non spe
 mercedis adducti; si quod eius omnia fructus in ipso amore sit. ex parte putat; Ab his
 quod pendunt enim ad voluptate omnia referunt longe distentur. nec inveni; Nihil
 enim alium nihil magis aut divinum suspicere primum quod suas omnia cogitationes adierunt

Nota

in rem tam summe tamque respecta; Quibus hoc quod ab h^o sermone d^omonstrat;
Ipsi autem intelligunt non gigni sensu diligendi et diuolenti caritate; fama signi-
ficare et dicitur. Quia quod adepti fuerunt; applicat se. et ipse admonet ut et
usu eius qui dilige capere fuerunt; et moribus. si quod parces in amore. et quibus
pensionibus ad huius merendum; quod ad respondendum; Atque h^o ut eos sit honesta
actio; sic et volutatis exarationa. maxime capiunt; et erit ortus anima. quod ab
imbecillitate gignit. et uerios. Sed non mutari non potest. id est uere animae sem-
perem sit. Ortus animae quod dicitur. in quod ad h^o foue multis

Vnico perge lehi pro h^o em quod unio est nati meo uice respodeto

Est in quod dicitur. Cimonem audiam. Audire non opti uiri ea quod scripsit huius
me et ipse dicitur dicitur dicitur. quod ille quod dicitur nihil difficultis esse dicebat quod a-
micitia usque ad extremum uite permanere. Nam ut ut idem. non expediret
mirabile sepe. ut ut de P. p. non idem sentiret. Mutari enim mores. Quam
sepe dicebat. Alios aduersus redire. alios etiam ingravescere; Atque eorum uice
exemplum ex similitudine capere in eum etiam. quod summi pueros amores
sepe una in prope ut roga deponeret. Sim ad adolescentia perdisserunt.
Dixim unum gignit. ut ingratum ut quod dicitur ut quod dicitur alios. quod ad aduersus
utque non possit. Sed si qui longis in amicitia pueri uent. in sepe laborant
si in honore gignit inuadissent; Postem enim nulla esse amicitia. quod ipse quod
peruicacitate. in optis quibus honore certamine et gignit. ex quod inuicem
maximas sepe inuicem existit. Magna enim distidia et plerumque nasci solent
cum aliquid ab amice quod ex parte non est. postulare. Cum in quod postulare ut
aut libidinis ministri. aut aduersus uent aduicia. Sed quod recusaret. quod
gignit id faceret. inuicem in amicitia dicitur argueret ab hys quibus obsequium uideret
illos aut quod quidam ab amice audent postulare. postulare ipsa profiteri. omnia
se amice in facturos; eorum quod inuicem. non modo familiaritates extingui
solent. sed et odia gigni sempiterna. Per uia inuicem quod facta impendit amicitia
ut omnia subfuge non modo sapienter. sed et feliciter dicit sibi uideri. Cimonem
in plura in dicitur si plura. quod inuicem amor in amicitia perdisse debeat. Nonne si
coriolanus habuit amicos ferre gratia prius armis illi cum coriolano debuerit.
In bellum amice regnum appetere. Non amicum debuerit inuicem. Et
seruimus quod gignit. P. p. uicem A. C. Tubione quibus quod amicitia dicitur
in dicitur. At B. dicitur inuicem hospes familie uice strenola in
ad me quod aduersus in uicem. et uicem quibus in quibus dicitur uicem;
Hanc ut sibi ignoscere inuicem afferbat quod tantum. Et gignit fecisset. ut quod
ille uellet. sibi facendum putaret. Tu ego et me si te in capite ho faceret

ege

N

Res tel Amicitie

ferre uellet. Nunquam magis uoluerim id quidem. Si si id uoluerim pariter
 Videns quod nefaria uox. et senile uerba fecit. ut plura ut quod dixi. Non enim
 pariter ille T. gratia temeritati quod profuit nec se comite illius furoris
 sed diuina profuit. Insuper hoc amenciam quod bene noua profuit in astra
 per fugit. ad hostes se contulit. penam. et per. quod in istis profuit
 Nulla igitur causa peccati. si amici causa peccaueris. Nam in
 conciliatorum ordine dicitur opinio fuit. difficile est mori. si a dicitur
 deferere. Quod si uerum sciamus. et quod amici quod uelut. ut
 imperare ad hunc quod uelut. profuit quidem sapientia fuit si nihil
 habent res uis. Sed loquimur de hunc amicis quod cum uelut. quod
 uidemus. aut de quibus uelut accepit. quod uelut uita comit. Et
 uelut nobis exempla sumenda sunt et eorum quidem magis quod ad sapientiam
 proprie accedunt. Videmus paulum emulum Lucianus familiaris fuisse
 sic a patribus accepit. his una consules collegas in censura. Tu et
 cum hunc. et in se quod uelut fuisse. et uelut T. comitiam nec
 mori perditum. Insuper ne suspicari quidem possimus quod hunc ab amico
 quod uelut accepit. quod quod fidem gratia uelut gratia. Nam
 hoc quod in talibus uelut quod accipit. si quod uelut non
 fuisse. cum illi fuisse uelut fuerit. Et aut uelut sic tale aliquid
 facit rogati et rogare. At uelut Tibi gratia sciant. C. carbo. Cato
 et uelut in quod carbo. fe. uelut idem accepit.

Et igitur lex ianicia sanxit. ut magis rogatus res impet.
 nec foras rogati. Impet. cui quod uelut et uelut accipi.
 eunda tu in res perat tu si quod gratia et per. se amici causa fuisse
 faciat. Et enim eo loco. fani et scruola locati fuit ut uelut longi
 profuit opozat furores. Deplexit uelut aliquotum de
 concilio consuetudo maior. T. quod uelut regni occupare conat
 est. ut regnauit siquidem paucos menses; magis sic per audiret.
 aut uiderat. Insuper al per morte fuit amici et per quod in per.
 uelut Scipione effecit. sine latuit nequeo dicit. Nam ratione
 quod quod uelut possimus per uelut pena Tibi gratia sustinimus
 De C. gratia aut ebunatu quod expectem uelut libet augurari; Scribit
 deum res quod per ad primem cum per cepit. labor. Videtur in
 tabella uelut quod quod sit facta labor primo gradina lege Bicio

aut p[ro] cassia Videre aut videtur p[ro]tin a senatu disiectu m[er]i-
tudinis arbitrio res maxime agi; plures enim dicit quodammodo
habere q[ui] quodammodo h[ab]ere resistat. Quorsu[m] h[ab]entur: q[ui] sine se
nemo q[ui] tale conat[ur] Principandu[m] e[st] igitur bonis. ut si in exilio
amicis ignari aliq[ui] casu incidit. ne existimat ita se alligatos
ut ad amicitia in r[e] p[er]tentibus no[n] discedant Insuper aut pena
statuenda e[st] Nec uo[m] minor h[ab]ere q[ui] seuti erit alius: q[ui] h[ab]ere qui
ip[s]i fuerit iustitiae dures. Quis clamor in g[ra]tia threniscode:
Quis potentior? Qui a[ut] impator bello p[ro]lio p[er]mittit g[ra]m,
liberantib[us] p[ro]p[ter]q[ue] iudicia in exilio est expulso; in g[ra]tia patrie
in uicinia no[n] tulit q[ui] ferre debuit; ferit uo[m] q[ui] xx annis ap[ud] nos
fereat consolans; h[ab]ere adiutor q[ui] patria iuncta e[st] nemo. Itaq[ue] mor-
tem sibi usq[ue] corruit. Quare tal[is] impatore[m] q[ui] sensu no[n] mo[n] r[e]u-
sione amicitie regenda no[n] e[st]. s[ed] potius supplicis a[ut] iudicanda est.
ut ne quis concessa putet. amicitia bellu[m] patrie miserere sequi. Et
q[ui]d e[st] ut res uic[em] cepit hanc scio an aliqui futur[us] sit; mihi aut[em] no[n]
minori tunc est q[ui]bus r[e] p[er] p[ro] morte futu[m] mea. q[ui] q[ui]bus hodie sit.

Et igitur lex amicitie seruata. ut ad amicitia sumpta petamus.
amicorum causa honesta ut facias. nec expectemus q[ui]d e[st] du[m] rogem[us];
studium semp[er] adsit. curatio semp[er] absit. q[ui]silium uic[em] dare gaudeas
lib[er]e. Plurimum in amicitia amitor[um] b[on]a suadecum ualeat auctoritas
e[st]q[ue] adhibeat[ur] admonendu[m]. n[on] mo[n] apte s[ed] et acit[ur] si res postulabit
et adhibere. parcat[ur]. Nam quib[us]da[m] quos audio sapientes habitos
in g[ra]tia. placuisse opinor mirabilia quoda[m]. s[ed] nihil e[st] q[ui] illi no[n]
p[ro]p[ter] argumetu[m]. parti fugiendas e[st] amicitias inimici. ne uic[em]
sit omni sollicitu[m] e[st] pro p[ar]tib[us]. Sans sup[er]q[ue] satis e[st] suare miq[ue]
uic[em]. alienis iplurari molesti e[st]. Commodissim[us] e[st] q[ui] lapas h[ab]ere
saberat. q[ui] ut adducat a[ut] uelis ut remittat. Caput eni[m] e[st]
ad bene uiuendu[m] securitate. q[ui] fieri no[n] possit a[ut]. si tanq[ui] portu[m]at
m[er]i p[ro]p[ter]ib[us] Alios aut[em] dicit aut[em] m[er]ito et i[st] humanis que locu[m]
breuit[er] paulo a[ut] p[ro]p[ter] imp[er]i. p[ro]p[ter]ib[us] aduic[em]q[ue] causa. no[n] b[on]o te-
neq[ue] rancidat[ur] amicitias e[st] expectandas. Itaq[ue] ut q[ui]q[ue] m[er]itu[m] firmi-
tat[ur] sabet. m[er]itu[m]q[ue] uic[em]. ita amicitias expectet maxime; ex eo

fieri aut ut intercule magis amicitia p[ro]ficia q[ua]m q[ui] et inopes
 magis q[ua]m opulenti. et calamitosi. q[ua]m h[uius] q[ui] putat seari. O p[ro]claras
 sapientia. Solam enim e[st] m[un]do tolle[m] uide[m]. q[ui] a[n]i[m]as euita tollit
 q[ui] nihil a d[omi]no i[n]mortalib[us] m[un]do habet nihil uolunt. Quae e[st] enim
 ista securitas. Ipe quide[m] blanda. s[ed] re ip[s]a intus long[ue] repudianda e[st]
 V[er]o enim e[st] g[ra]tuita. ulla honesta uenit actione uel in salu[m]
 s[ed] aut no[n] sustinet. aut suscepta deponit. q[ui] si a[n]i[m]a fugiunt.
 vultu q[ui] fugienda e[st]. q[ui] n[on] e[st] in aliq[ua] cura res sibi grauias ut
 aspernat[ur] atq[ue] odit. ut bonitas malicia. tyranca libidinem.
 ignauias fortitudo. Inq[ui] iudicis rebus iustis iustos inq[ui]e
 dolere. i[n] bellis fortes. flagrantis molestos. Ego p[ro]p[ri]a ai[n] b[on]i
 g[ra]tuiti. et uocari bonis rebus. et dolere grauios. Quomodo
 si cadat in sapiente ai[n] dolor. qui p[ro]fectu cadit nisi ex eo ai[n]o
 exprobrata suauitate arbitrem[ur]. q[ui] causa e[st] tunc a[n]i[m]a fudit[ur]
 tollamus euita. ne aliq[ui]s p[ro]p[ri]a suscipiat molestias. Quid enim
 interit. motu cu[m] sublato. no[n] dico me[um] h[uius] et perude. s[ed] inter
 son[us] et tunc. aut saxu[m]. aut quod uis g[ra]tuiti e[st] V[er]o enim s[ed]
 isti audiendi. q[ui] d[omi]no dura et q[ui] ferrea e[st] re quada[m] uolunt.
 Quae quide[m] e[st] tu in multis rebus tu in a[n]i[m]a tenera atq[ue] titabil[is].
 ut bonis ai[n]i q[ui] diffundat[ur]. et inq[ui] modis g[ra]tuitat[ur]. Quomodo
 angor iste q[ui] p[ro] a[n]i[m]o sepe capiendus est. no[n] r[ati]o ualeat. ut tollat
 euita a[n]i[m]a. no[n] p[ro]p[ri]a ut uolunt. q[ui] no[n] ulla[n]t a[n]i[m]as et molestias
 afferunt repudiet[ur]. Tu aut[em] v[er]o g[ra]tuitat[ur] a[n]i[m]a ut sup[er] d[omi]ni
 si q[ui] s[ed]o v[er]o d[omi]ni ad q[ui] se s[ed] ai[n]o applicet et adu[er]sit.
 id ai[n]o g[ra]tuitat[ur]. amor exornat[ur] n[on] e[st]. Quid enim tam absurdu[m]
 e[st] q[ui] delectari intus rebus inani[us] ut sonore ut g[ra]tuitat[ur] edi.
 facio ut vestire cultu[m]q[ue] corp[or]is. ai[n]o aut[em] v[er]o p[ro]dit[ur]. ut amare
 ut ut ita d[omi]na reamare possit no[n] adu[er]su[m] delectari. Nihil
 e[st] enim remunerat[ur] b[on]ivolentiae nihil uicissitudine studio[rum]
 officio[rum]q[ue] q[ui] uolunt. Quod si et illud et addimus q[ui] recti addi
 possit nihil e[st] q[ui] ad se rem ulla[m] tam alluciat. tam reahat.

q̄ amicam sitanda concedit p̄fecto uerū . ut bonos boni dili:
gant . alicuiq; sibi q̄i p̄p̄nitate quietos atq; natā . Vñhil
em̄ appetencis sitū sui nec rapacis q̄ nā . Quom̄dē quide fani
et scoula . q̄set ut oppoz bonis ut bonos q̄i demus tēcari
necessaria . q̄ se cūcāe fons a nā q̄statū . Sed ead' bonitas
cū ad utitudinē p̄tē . Vñ em̄ ē in hūana uirtū neq; inu:
nie neq; sup̄ba q̄ et p̄ptos uinuerfos tueri . cūq; opte q̄sule
p̄leat . qd' nō facit p̄fecto . si a caritate uolgi abereet . Atq; et
uñhi illi uidet' quid q' utilitātē causa fugiūt auidias . ama:
bilissimū modū auidie tollere . Vñ em̄ tam uolūtas p̄ata p̄
amicā q̄ aū amor ip̄e dēlectat . tūq; illud sū uolū qd' ab
aū ē p̄fectū . Tantiq; abest auidie ut auidie p̄t' indigētia
colant' . ut hū qui op̄ib; et cop̄ib; maiorē q; uirtū inq; plurimū
ē p̄sidy . minime altis indigēat . libalissi sūt et beneficentissimi .
At hanc scā an me op̄ sū nihil unq; de eē amicis . Vñ em̄
meā studia cognisset . si nūq; q̄silio nūq; op̄a meā nec domi
nec uirtūe sc̄ipio eguisset . Vñ igit' uolūtas auidia . sed
uolūtas auidia sc̄uta est . Vñ go em̄ sōue dēlectō afflue:
tes auduēdi si q̄ de auidia q̄ nec usu nec uōe hnt q̄gnita di:
sp̄utabūt . Vñam quid ē p̄h dēore fidem atq; hōmū q̄ uelit . ut
neq; diligit quūq; nec ip̄e abullo diligit' . quūq; inq; r̄uflū
om̄ib; cop̄ib; atq; in om̄i re habūdancia uiuē . Sed ē em̄ tyra:
noze uita in q̄ minime nulla fides . nulla caritas . nulla sc̄abit
d̄nus tēcē p̄t' ē fiducia . Om̄ia suspecta sēmp' eūz sollicita .
nullū locū amicitie . Quis em̄ aut eū diligit quē metuat
aut a quo se metui putet . Solū tū d̄tapat ad rem piū
qd' si forte ut sit plerūq; credunt' . tū intelligit' q̄ sūm̄ inopes
amicoz . Quod carquiniū dixisse ferūt . tū exultate se in:
tellexisse quos fides auidie eadmisset . quos infidos ! cū iam
uentris grām referre possēt ; q̄q; amicos illa sup̄bia et impoz:

tunitate. si quicq[ue] amicum h[ab]ere potuit; Atq[ue] quomodo. h[ab]ere quic[ui]s d[omi]ni
 no[n] res uelut amicos perire no[n] potuerit. sic uicior[um] opes p[ro]p[ri]etatem
 excludit amicitias fideles. V[er]o enim s[e]c[un]da ip[s]a fortuna cetera e[st]. h[ab]ere
 et pler[um]q[ue] efficit ceteros quos o[mn]ip[er]a e[st]. Itaq[ue] illi offerunt fastidio
 fere. et contumacia; ut quic[ui] insipiente fortunato. intolerabilis
 fieri p[otes]t. Atq[ue] hoc quid[am] lib[er] uidet. ut qui an[te] comodis fuerit mo-
 rabus. in p[ro]p[ri]etate. p[ro]p[ri]etate. p[ro]p[ri]etate. p[ro]p[ri]etate. p[ro]p[ri]etate. p[ro]p[ri]etate.
 amicitias. indulgeri nonis. Quid aut[em] scilicet q[ui] cu[m] plurim[is]
 et si copios[is] facultatib[us] opib[us] possit. cetera parte q[ui] p[ro]p[ri]etate
 equis. formos[is]. uelut e[ss]e. uasa p[ro]p[ri]etate. h[ab]ere aut[em] no[n] parare.
 optima ut uia d[omi]ni uite suppellectile. Et cu[m] cetera cu[m] parant
 cui parent[ur] nesciunt. nec eo ca[usa] laborat. Eius eni[m] e[st] istore q[ui]q[ue]. qui
 uincit uicib[us]; Amicitias sua cuiq[ue] p[ro]p[ri]etate stabit et cetera possit.
 sio. ut et si illa maneat q[ui] s[un]t q[ui] dona fortunae. tu uita iudicia
 et deserta ab amicit[is]. no[n] possit e[ss]e iocunda. S[ed] hoc hactenus
 Constituedi aut[em] s[un]t q[ui] s[un]t in a[nt]ea fines. et q[ui] cetera diligedi
 de quib[us] tres uideo sententias fieri. quaru[m] nulla p[ro]p[ri]etate. Una
 ut eod[em] mo[do] erga amicit[is] affecti sim[us]. q[ui] ga[n]d[er]e nos metipos. Altam.
 ut uia in a[nt]ea b[e]n[e]uolentia. illor[um] erga nos b[e]n[e]uolentia. pariter
 squalit[er]q[ue] respondeat. Tertia. ut quati[en]s q[ui]q[ue] p[ro]p[ri]etate se ip[s]e faciat
 tanti fiat ad amicit[is]. Hanc t[ame]n sententia[m] nulli p[ro]p[ri]etate assen-
 tior. V[er]o eni[m] illa p[ri]ma uera est ut quomodo in se quisq[ue]
 sit. sic in a[nt]ea sit a[nt]ea. Qua u[er]o u[er]o q[ui] u[er]o cu[m] u[er]o fuerit.
 fact[us] causa a[nt]ea. p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. ad indigno supplicare. tu a[nt]ea.
 bis in aliquo inuehi. inuictariq[ue] uelut u[er]o. q[ui] in u[er]o u[er]o
 no[n] s[un]t s[un]t s[un]t. in a[nt]ea s[un]t honestiss[im]e. Multaq[ue] res s[un]t
 in quib[us] de suis comodis u[er]o boni multa desunt. des[un]t p[ro]p[ri]etate.
 t[ame]n. ut h[ab]ere a[nt]ea p[ro]p[ri]etate fuerit q[ui] ip[s]e. Altera e[st] sententia
 q[ui] diffinit a[nt]ea p[ro]p[ri]etate officij ac uoluntatib[us]; h[ab]ere quide[m] e[st] in-
 mis e[ss]e et exalit. ad calculos uocare amicitia. ut par

fit ratio et acceptor et datorum. mihi diuiores et affluentiores uide^r
se alicui. nec obseruare stete. qm plus reddat q accepit. Neq^z
enim uerū dū ē nequid exadat. ne quid intra defluat. ne plus ex
quid in alicuiā cogerat. Terzū uero finis ille dixerimus est
ut quātū qsqz se ipse facit. tanti fiat ab amicis. Sepe enī in q^osdā
aut cui⁹ adiectior ē. aut spes amplificande fortunē fuerior. Non
est q^o amicitia tale ē in eū. q^o hū ille in se est. sed potius emiti et officū
ut omni iacente omni exeret inducatqz in spem cogitatioqz meliore
Nūc igit^r finis uere amicitie q^ostatuēdy ē. h^o prius quid sapio max^o
replendū s^o dūqz s^o. aduozzo. Regabat ulla uere inimicitiozem
amicie potuisse exire. q^o ex q^o duxisset. ita amare oportet ut aliqui
est exosus. Ver uero se adduci posse. ut ipse h^o quicadmodū putat.
ut^r. a diante ē dictū recedat qui sapiens uer^r uis^r Sabini e septem
impuri eodam aut ambrosi. aut oia ad sua potētia reuocantis
ē sententia. Quis nā em mō quisq^z alicui ē potū ex cui se putat
inimicu ē posse. Quin et uere est cupē et optare ut q^o sepiissime
peccet alicui⁹ quo plēs sibi det tanq^z causas ad replendū eum.
Quisq^z aut uere factis comodisqz alicui⁹ uere erit angī. dolere
inuidere. Quare h^o quid sapiū preceptū eaqz s^o ad tollendā
amicitiā ualet. Illud potius p^ocipiendū fuit. ut eā diligentiam
adhiberem⁹ i^o amicis cōpandis. ut ne qm amare incipem⁹ eū. que
aliqui odisse possē. Quin et si unius felices in diligēdo fuisset⁹
faciendū id sapio potius q^o inimicitiaz tūqz cogitandū putabat
H^o igit^r finibus utendū arbitror. ut cū emendati mouet alicui⁹
sint. tu s^o ut^r eorū omni uere. consilioz. uoluntatū. sine ulla ex.
ceptōe cōmittat. ut et si aliqua fortuna acciderit. ut unius iuste
amicorū uolūtates adiuuade s^o in quibus corp. aut de capite agat^r
aut fama. Declinandū de p^oia ē mō. ne sū ma turpitudine s^o
Est enī q^oten⁹. amicis dari uenia possit. Ver uero negligēda
ē fama. nec mediocri telū ad uos gerendas exstare oportz. Lem:

O nota

uolentia cuius. q̄ blanditibus assentiendo. turpe ē colligi. Vnde
 qua sequit̄ caritas minime repudianda ē. Sed sepe cui uides ad
 sapientie et ois steno ead̄ de cūctis. querebat̄. qd̄ in oibz rebz hōibz
 diligentiaduerso essent. capere et oues. quot q̄q̄ hōes dies possēt
 amicos quot hōes dies nō possēt. Et in illis quibz parandis
 adhibē cura. in cūctis eligendis negligentē ē. nec hōc signa
 q̄dam. et notam. quibz eos qui ad amicitia eēt ydūci nō
 iudicaret. Sunt igit̄ firmi et stabiles. et constantē eligēdi.
 et p̄m̄ magna penuria ē. et iudicare difficile ē. sane. nisi ex
 petu. Expendū ē at̄ in ipa cūctia. Ita p̄uenit cūctia
 iudiciū. tollitq̄ exp̄endi p̄tates. Est igit̄ prudentis sustinē.
 ut cūctū. sic ipetū cūctie quo utam̄ q̄i teperate quis
 sit in cūctia aliq̄ pte periculatē moribz amitoz. quidam
 sepe in p̄ua petuā. mouē nō p̄tē. agnoscūt̄ in magna.
 Sin nō cepti aliq̄ eēt. q̄ p̄tūq̄ p̄tate cūctie. sordidū existant.
 Vbi eos iudicemus. qui honores. ingratū. ip̄a. p̄tates. opes.
 amicitia nō amponat. Ut in ep̄ala pte p̄p̄ta h̄st. et alta
 uis cūctie. nō m̄to illa matit. Umbrella em̄ ē nā adgr̄p.
 nenda potētia. Quā etsi neglecta cūctia ḡstanti st̄. o d̄stura.
 tū nō arbitūt̄. qz nō sine magna cūctia sit neglecta cūctia.
 Itaqz uere amicitie difficulte rep̄it̄. in hōibz q̄ honoribus
 et p̄. uersant̄. Vbi em̄ ista iudicab. q̄ amore cūcti amponat
 suo. Quid. ut h̄ om̄ita. q̄ graues q̄ diff. les p̄tates uidet̄
 calamitatu s̄actates. ad quas nō facile ē in euentu quis de
 stendat. Quāq̄ em̄ dicit̄ recte

c. xviiēde